

Título: *Cantigas para unha pedagogía coral*
Autor: Fátima Patiño
Editorial: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Dirección Xeral de Política Lingüística, 1993
Núm páxinas: 155
Tamaño: 17 x 24 cm.

Hoxe, máis ca nunca, toda a comunidade educativa acepta que o medio máis importante no noso ensino da música é o canto coral, como marco que interacúa entre o que se le e o adestramento auditivo, que é un aspecto consustancial ó feito sonoro e á arte da música.

Son moitos e variados os beneficios que se obteñen da práctica colectiva do canto como primeira aproximación do neno á realidade musical, á recreación artística. O sentir harmónico, o estudio da forma, o coñecemento do repertorio, e ata a incidencia da actividade coral no poder formativo de comunidade que desde o coro se consegue, son algunas das virtudes que contén o exercicio do canto coral. Pero se ademais a devandita actividade se realiza desde unha perspectiva nacionalista e na lingua musical materna, utilizando o acervo musical noso, o resultado será moi enriquecedor non só para a formación artística senón tamén para o desenvolvemento do individuo.

A nova regulamentación vixente da LOXSE para o ensino da Linguaxe Musi-

cal e a disciplina de Coro, sitúa a actividade coral no lugar preferente que lle corresponde, sendo un propósito esencial no espírito da nova lei.

O libro *Cantigas para unha pedagogía coral* de Fátima Patiño, profesora do Conservatorio Estatal Superior de Música de A Coruña, que edita a Dirección Xeral de Política Lingüística, da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, participa desa intencionalidade educativa da que antes falabamos, e ven ocupar un espacio baldeiro, no tocante a publicacións, dentro do novo grao elemental de música para a Comunidade Galega.

É unha obra ben planificada, cuns contidos, obxectivos e metodoloxía claros. A autora fai unhas breves consideracións sobre a música folclórica galega e o canto coral. Abundan as propostas de actividades e recursos, propón criterios de avaliación e inclúe un modelo de ficha de avaliación continua. No cadro técnico das vintecinco cantigas que se publican no libro, obsérvanse os elementos rítmicos que caracteri-

zan cada unha delas e que abordan gran parte da totalidade de figuracións rítmicas que ten que coñece-lo estudiante da disciplina de Linguaxe Musical.

Quero, con todo, salienta-lo que me parece importante na obra, e de verdadeiro interese: a harmonización por Fátima Patiño destas cantigas tradicionais.

Despois de escolle-las pezas desde unha perspectiva didáctica en progresión de dificultade, feito no que aparece a visión estética da autora, Fátima Patiño mergúllase na apaixonante experiencia de harmonización. Harmonizar, transcribir, arranxar, son ás veces formas iguais de entender e desenvolve-lo fermoso oficio musical de recrear unha idea. Quen transcribe, arranxa ou harmoniza é hábil especialista que interpreta respectando o orixinal. Cantos menos medios, mellor, pois maior será o esforzo para concentra-lo contido. Aquí hai a penas dúas e tres voces, coa dificultade engadida de estar pensadas para unha tesitura infantil. Pero ves orixinalidade e boa técnica na súa realización. Abundan os deseños imitativos, a cor e o fondo harmónico que proporciona o uso da "boca pechada", o emprego moderado pero suixerente dos cromatismos, e en resumo, a liña sempre "cantable" en tódalas voces, o movemento axeitado e a busca dun substrato seguro para a afinación e a mellor comprensión do sentir das partes.

O interese da obra é incuestionable, e non só para as aulas dun conservatorio, o que non sería pouco, senón tamén

para os centros de ensino primario e secundario. É ademais un traballo de busca e conservación do noso patrimonio cultural, que tanto precisa dun marco universal no que poida enraiza-las súas particulares señas de identidade.

Juan Durán